

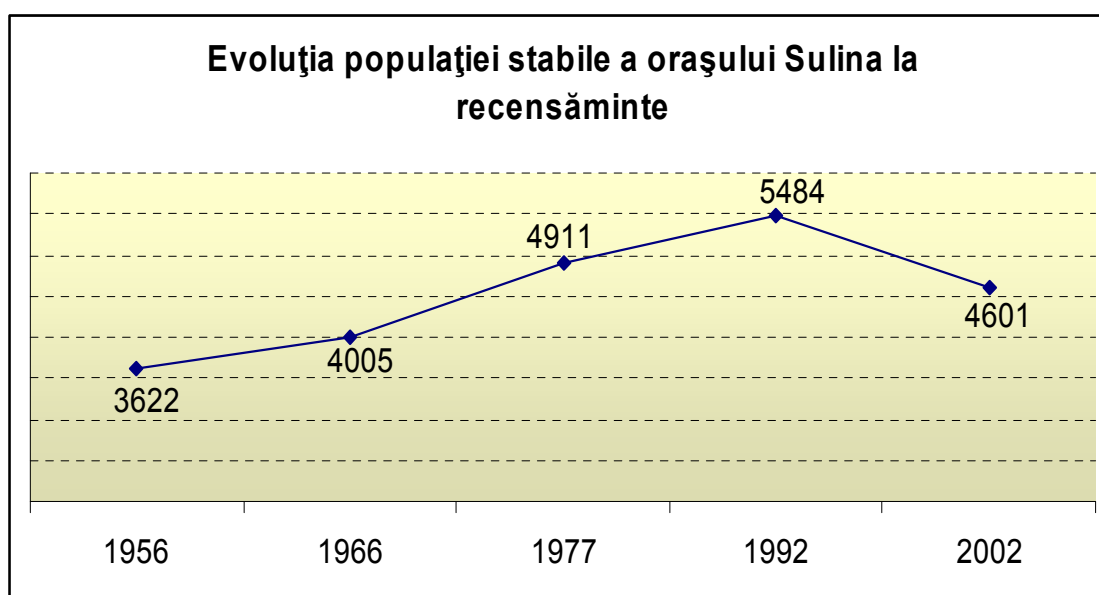


## 7. POPULAȚIA - ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

### EVOLUȚIE ȘI POTENȚIAL DEMOGRAFIC

Descrierea evoluției populației orașului Sulina s-a realizat folosind datele furnizate de Recensământul Populației și Locuințelor 2002, Direcția Județeană de Statistică Tulcea și Consiliul Local Sulina.

Analizând datele de la recensămintele din 1956 până în 2002 constatăm că populația orașului Sulina a avut o evoluție ascendentă până în anul 1992 când a înregistrat volumul maxim. Din 1992 numărul populației a căpătat o pantă descendentă.

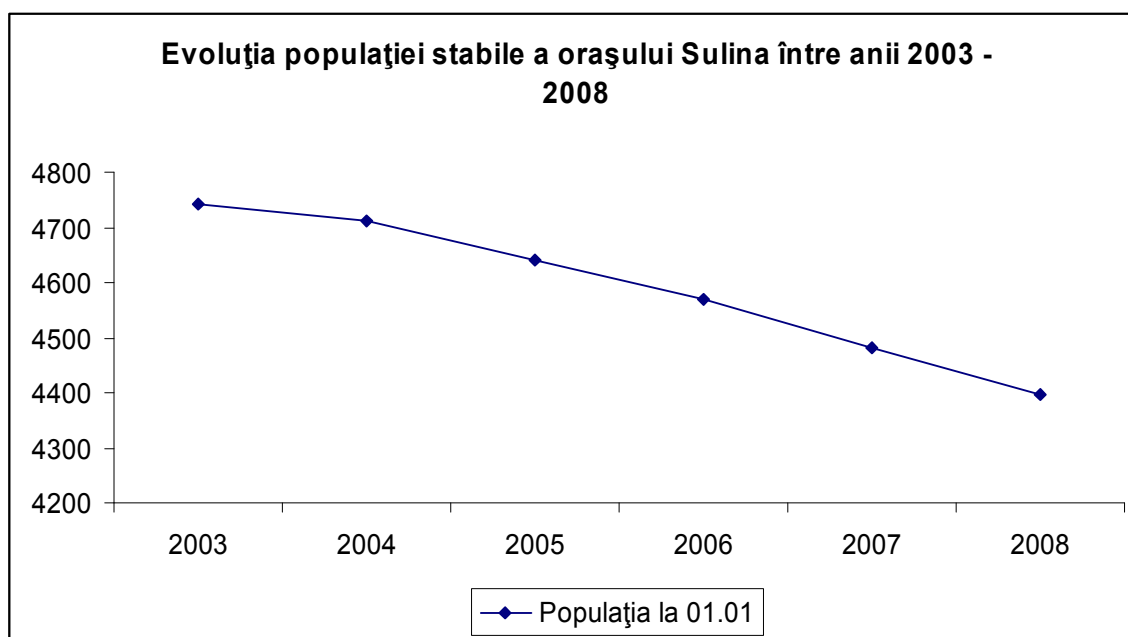


Analiza dinamicii populației orașului Sulina între anii 2003 și 2007 a dezvăluit o scădere a populației totale cu 115 persoane, ceea ce reprezintă 2,4%, o scădere mai mare, de 4,1%, înregistrându-se în rândul populației feminine, date prezentate în Tabelul 1:

#### *Dinamica populației orașului Sulina (la 01.01) între 2003 și 2007*

	2003	2007	Indici de creștere 2007 / 2003
<b>Populația totală</b>			
<b>din care:</b>			
Populație masculină	2379	2361	99,2
Populație feminină	2370	2273	95,9

Tabel 1 Sursa: DJS Tulcea



Dacă realizăm o analiză comparativă a evoluției populației orașului Sulina și a județului Tulcea între anii 2003 - 2007 se observă că orașul înregistrează o scădere mai accentuată față de cea înregistrată de județ în ansamblul său unde se înregistrează între cei doi ani o scădere a populației de aproximativ 1,5%.

Densitatea populației în teritoriul administrativ al orașului Sulina este de 14 loc/ kmp, valoare situată sub media județeană de 29,5 locuitori pe km<sup>2</sup>.

#### **STRUCTURA POPULATIEI PE MEDII, SEXE, GRUPE DE VARSTA**

În ceea ce privește structura pe sexe a populației aceasta diferă de cea la nivel județean. Dacă media pe județ a proporției femeilor este de 50,3%, pentru orașul Sulina proporția femeilor înregistrează valoarea de 49,1%.

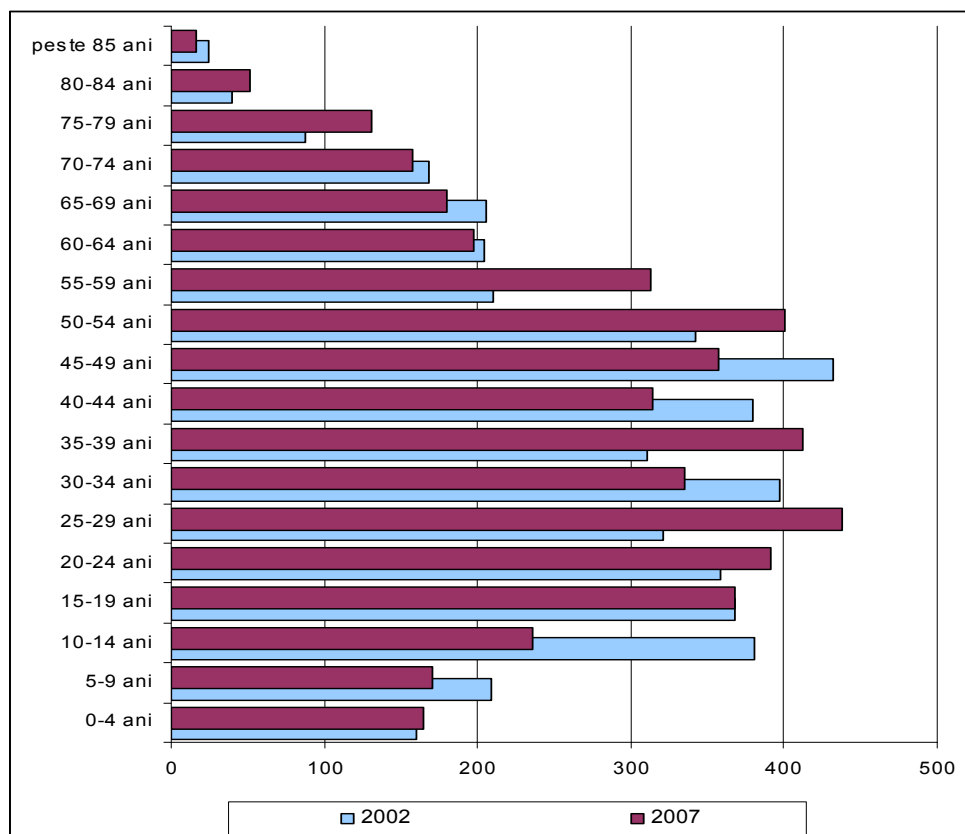
Distribuția populației pe principalele grupe de vârstă reflectată de datele de la Recensământul Populației și Locuințelor 2002 comparativ cu 01.01.2007 este prezentată în Tabelul 2:

*Structura populației pe principale grupe de vârstă*

Grupe vârstă	2002		2007	
	frecvențe absolute	procente	frecvențe absolute	procente
0-4 ani	160	3,5	165	3,6
5-9 ani	209	4,5	170	3,7
10-14 ani	381	8,3	236	5,1
15-19 ani	368	8,0	368	7,9
20-24 ani	359	7,8	391	8,4
25-29 ani	321	7,0	438	9,5
30-34 ani	397	8,6	335	7,2
35-39 ani	311	6,8	412	8,9
40-44 ani	380	8,3	314	6,8
45-49 ani	432	9,4	358	7,7
50-54 ani	342	7,4	401	8,7
55-59 ani	210	4,6	313	6,8
60-64 ani	205	4,5	197	4,3
65-69 ani	206	4,5	180	3,9
70-74 ani	168	3,7	158	3,4
75-79 ani	88	1,9	131	2,8
80-84 ani	40	0,9	51	1,1
85 și peste	24	0,5	16	0,3

*Tabel 2 Sursa: INS, Recensământul Populației și Locuințelor 2002, DJS Tulcea*

Reprezentarea grafică a grupelor de vârstă scoate în evidență reducerea efectivelor de populație tânără cu vârsta cuprinsă între 5 - 9 ani și 10 - 14 ani, precum și o mai slabă reprezentare a categoriilor în vârstă de muncă cu vârste cuprinse între 30 - 34 și 40 - 49 ani. Segmentele cu cea mai mare amplitudine sunt cele corespunzătoare intervalului de vârstă 25 - 29 de ani, urmate de cele care reprezintă intervalul 35 - 39 ani și 50 - 54 ani, adică generațiile anilor 1978 - 1982, 1968 - 1972 și respectiv 1953 - 1957:



Sursa: DJS Tulcea

Calitatea, amploarea și ritmul vieții socio-economice în zona studiată sunt direct influențate de evoluția demografică în general și de mișcarea naturală și de procesul de îmbătrânire demografică în special. Efectele acestora pot fi puse în evidență de raportul de dependență după vârstă care exprimă raportul dintre populația în vârstă de muncă (15-59 ani) și restul populației și ne arată sarcina socială pe care o suportă segmentul populației adulte care are cea mai importantă contribuție la realizarea bugetului familial și are de asemenea un rol activ în formarea tinerei generații. Pentru orașul Sulina acest indicator are valoarea de 314 ceea ce înseamnă că 1000 de persoane în vârstă de muncă susțin 314 persoane inactive. Sarcina socială a populației în vârstă de muncă din zona studiată a scăzut considerabil față de cea înregistrată în anul 2002, când acest indicator atinge valoarea de 384‰.

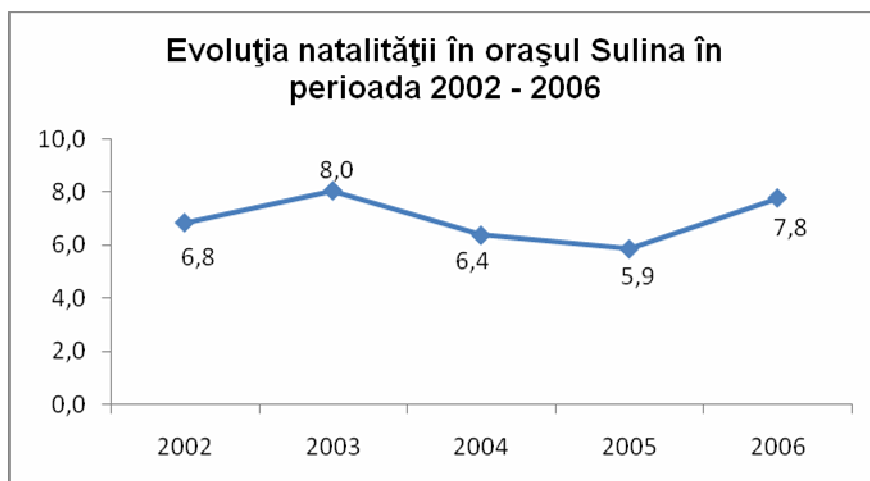
#### STRUCTURA POPULATIEI PE ETNII SI RELIGII

La începutul anului 2008, distribuția populației orașului Sulina pe etnii se prezintă astfel: 89,9% români, 8% lipoveni, 2% greci și 0,1% turci. Conform recensământului din 2002, 93,0% vorbeau limba română și 5,7% limba rusă ca limbă maternă, iar din punct de vedere religios 94,3% erau ortodocși și 5,1% de rit vechi, față de recensământul din 2002, când 86,0% din populația erau români, 11,0% lipoveni, 1,3% greci și 1,3% ucrainieni, 93,0% vorbeau româna și 5,7% rusa ca limbă maternă, iar 94,3% erau ortodocși și 5,1% de rit vechi.

### MIȘCAREA NATURALĂ ȘI MIGRATORIE

Dintre componentele care determină evoluția populației se remarcă ca importanță cele două tipuri de mișcări ale populației: mișcarea naturală cu cele două fenomene pe care le surprinde - natalitatea și mortalitatea - și mișcarea migratorie

Natalitatea, ca fenomen demografic, este măsurată prin rata natalității care reprezintă numărul de copii născuți vii la 1000 de locuitori într-o perioadă determinată (un an calendaristic). În anul 2006 în orașul Sulina rata natalității avea valoarea de 7,8% fiind inferioară celei înregistrate la nivel național (10,2‰).



După cum se poate observa natalitatea se află pe o pantă descendentă începând cu anul 2003 până în anul 2005 când atinge cea mai scăzută valoare - 5,9‰, înregistrându-se apoi o ușoară creștere, dar valoarea rămâne tot sub 8‰. Nivelul foarte scăzut al natalității poate avea o cauză în scăderea drastică a numărului de căsătorii (de la 28 în anul 2003 la 14 în 2006) și creșterea numărului de divorțuri, dar și în migrarea populației tinere către zone mai atractive din punct de vedere economic.

Mortalitatea se măsoară tot cu ajutorul unei rate care reprezintă numărul celor decedați la 1000 de locuitori într-o perioadă determinată (un an calendaristic), iar importanța acestui fenomen demografic derivă din faptul că el este și un indicator al calității vieții, fiind direct influențat de factori socio-economici precum accesul la serviciile de sănătate și nivelul de educație, dar și de factori ecologici. Rata mortalității avea în 2006 în orașul Sulina valoarea de 14,9‰ valoare superioară celei înregistrate pentru România (12‰).

#### *Mișcarea naturală a populației zonei studiate (2006)*

	<i>Rata natalității</i>	<i>Rata mortalității</i>	<i>Spor natural</i>
<i>Orașul Sulina</i>	7,8‰	14,9‰	-7,1‰

*Tabel 3 Sursa: DJS Tulcea*

Sporul natural este un indicator care reflectă echilibrul existent între cele două fenomene: natalitate și mortalitate. El evidențiază creșterea naturală a unei populații și se calculează ca diferență între numărul de nașteri și cel de decese care au avut loc într-un an raportată la volumul populației. Astfel calculat, sporul natural pentru zona

de referință înregistrează o valoare negativă: -7,1‰ care este mult mai mare în modul decât cea calculată pentru România (-1,8‰).

Evoluția volumului populației este influențată nu doar de mișcarea naturală a acesteia, ci și de mișcarea migratorie. Migrația internă, la nivel zonal, chiar dacă nu influențează volumul total al populației, provoacă importante mutații în structurile după vârste și sexe ale populației, în primul rând pe cele două medii sociale: urban și rural și, apoi, în profil teritorial-administrativ. Migrația reprezintă totalitatea stabilirilor și plecărilor cu domiciliu înregistrate la nivelul zonei studiate, iar datele care reflectă acest fenomen demografic sunt prezentate în Tabelul 6:

*Mișcarea migratorie a populației zonei studiate (2006)*

Anul	Persoane		Sold migrator	La 1000 de locuitori
	stabilite	plecate		
2006	39	92	-53	-11,4‰

Tabel 4 Sursa: DJS Tulcea

În orașul Sulina sporul migratoriu înregistra în 2006 o valoare negativă de -11,4‰. Sporul anual al populației zonei care ia în considerare atât mișcarea naturală, cât și cea migratorie este deasemenea negativ și are valoarea de -18,5‰.

## RESURSELE UMANE ȘI FORȚA DE MUNCĂ

### a) Starea de sănătate a populației

Indicatorul la care ne vom raporta pentru a analiza starea de sănătate a locuitorilor orașul Sulina este: rata mortalității infantile. Aceasta reprezintă frecvența deceselor sub un an, raportată la totalul născuților vii dintr-o perioadă determinată (de obicei un an calendaristic). Ca și speranța de viață la naștere exprimă gradul de dezvoltare al unei populații. Pentru o ilustrare cât mai reală a situației existente, la nivelul zonei de studiu a fost calculată o rată medie a mortalității infantile, pe un interval de trei ani consecutivi (2004, 2005 și 2006). Comparativ cu media înregistrată la nivel național în mediul urban observăm că rata mortalității infantile a Sulinei este semnificativ mai mică (10,8‰ față de 13,3‰).

### b) Nivelul de instruire

Educația este o componentă esențială a dezvoltării atât la nivel individual cât și comunitar. Un nivel ridicat de instruire influențează starea materială a comunității, dar și starea de sănătate.

Structura populației după nivelul de instruire la recensământul din 2002 era următoarea:



**Distribuția populației de 10 ani și peste  
după nivelul instituției de învățământ absolvite (2002)**

	Oraș Sulina	România
<i>superior</i>	3,1	7,27
<i>postliceal si de maistri</i>	2,6	3,06
<i>liceal</i>	30,2	22,06
<i>profesional si de ucenici</i>	6,6	15,74
<i>secundar inferior(gimnazial)</i>	35,2	28,48
<i>primar</i>	18,1	20,69
<i>Fără școală /școală nedeclarată</i>	4,2	2,70

*Tabelul 6. Sursa:INS,Recensământul Populației, locuințelor și gospodăriilor 2002 - prelucrat*

Comparând distribuția populației de 10 ani și peste, după nivelul de instruire remarcăm faptul persoanele cu studii liceale dețin ponderea cea mai ridicată, în timp ce ponderile persoanelor cu studii superioare sau postliceale sunt mai mici decât media națională.

La începutul anului școlar 2007-2008, în orașul Sulina funcționa o singură unitate de învățământ liceal: Liceul «Jean Bart» cu Școala de Arte și Meserii.

Populația școlară din învățământul de toate gradele era de 809 elevi distribuită astfel:

- învățământ preșcolar: 115 copii;
- învățământ primar și gimnazial (inclusiv în învățământ special): 319 elevi;
- învățământ liceal (zi și frecvență redusă): 357 elevi;
- învățământ profesional și de ucenici: 18 elevi.

Personalul didactic era format din 43 de cadre din care 4 necalificate. În ceea ce privește numărul de elevi ce revine unui profesor, observăm că la nivelul anului școlar 2007/2008 valoarea acestui indicator era de 18,8 elevi per profesor.

### **c) Resursele de muncă**

Datele puse la dispoziție de Recensământul Populației și Locuințelor 2002 privind distribuția populației pe grupe de vârstă din anul 2002 arătau că în orașul Sulina proporția populației în vârstă de muncă (15 -64 ani) era de aproximativ 72,3%. Și totuși, populația activă (1858 persoane) reprezintă doar 40,38% din populația totală a zonei, din care numai 81,6% populație ocupată și 18,4% șomeri. Volumul populației inactive era, la nivelul anului 2002, de 2743 persoane, reprezentând 59,6% din populația orașului.

În anul 2007, populația în vârstă de muncă din zona de studiu a crescut cu aproape 4 procente, în cifre absolute acestea reprezentând aproximativ 200 persoane.

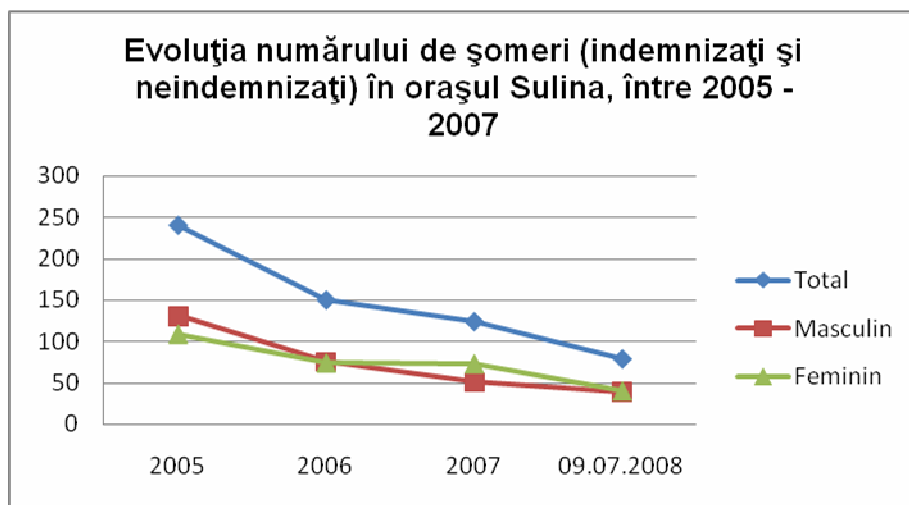
### Structura populației în funcție de participarea la activitatea economică - 2002

	Nr. total	%
Populația inactivă	2743	59,6%
Populația activă	1858	40,4%
<i>din care:</i>		
Persoane ocupate	1516	81,6%
Șomeri	342	18,4%
<b>Total</b>	<b>4601</b>	<b>100%</b>

Tabelul 7 Sursa: INS, Recensământul Populației, locuințelor și gospodăriilor 2002 - prelucrat

Raportul de dependență economică măsoară numărul mediu de persoane inactiv economic pe care trebuie să le susțină o persoană activă din punct de vedere economic. La nivelul zonei de studiu, în 2002, raportul de dependență economică înregistra o valoare de 1,47, ceea ce înseamnă că o persoană activă economic susținea, în medie, 1,47 persoane inactiv economic.

Rata șomajului în orașul Sulina, calculată ca număr de șomeri ce revin la 100 de persoane în vârstă de muncă, a scăzut din 2005 în 2007 de la 6,9% la 3,5%.



Sursa: CL Sulina

Din numărul total de șomeri au fost încadrați în muncă în anul 2005 - 22,5%, în anul 2006 - 48%, iar în anul 2007 - 56,5%. Conform statisticilor furnizate de Consiliul Local, numărul alocațiilor complementare a scăzut de la 127 în 2004 la numai 10 în 2006, în timp ce numărul beneficiarilor de ajutor social a crescut de la 45 în 2004 la 63 în anul 2006.

În ceea ce privește distribuția șomerilor pe sexe, remarcăm o inversare a ponderilor între femei și bărbați după anul 2006, ponderea femeilor în rândul șomerilor fiind mai mare comparativ cu cea înregistrată în cazul bărbaților.



**Șomaj pe sexe**

	Total	Masculin	Feminin
2005	240	131	109
2006	150	76	74
2007	124	51	73

Tabelul 8 Sursa:CL Sulina

În luna iulie 2008, conform datelor furnizate de Agenția județeană pentru ocuparea forței de muncă Tulcea, în zona de studiu erau înregistrați un număr de 46 de șomeri.

Analizând pe sectoare de activitate economică distribuția populației salariate la nivelul anului 2007, cea mai mare parte a forței de muncă salariate din orașul Sulina lucra în domeniul transport, depozitare, poștă, comunicații (33,4%), urmat de sectorul administrației publice (27,1%) și de servicii (12%).

**Structura forței de muncă salariate pe activități ale economiei naționale comparativ 2003 - 2008**

	2003	2007
	Total	Total
Industrie	18,8%	5,6%
Construcții		2,3%
Comert	5,1%	9,7%
Învățământ	7,6%	4,0%
Transport, depozitare, posta, comunicații	34,1%	33,4%
Sănătate și asistență socială	5,9%	2,6%
Administrație publică	6,5%	27,1%
Pescuit		2,5%
Activități financiar bancare	1,3%	0,7%
Alte activități	20,7%	
Servicii		12,0%
Total	100,0%	100%

Tabelul 91. Sursa: INS, Fișa localității 2003, Consiliul local Sulina

Analizând evoluția numărului mediu de salariați în perioada 2003 - 2007 constatăm că la nivelul anului 2007 numărul mediu de salariați din orașul Sulina era de aproximativ 1375, reprezentând circa 29,7% din totalul populației zonei. În 2003 numărul de salariați era cu circa 11,4% mai mic. Numărul salariaților a înregistrat o creștere foarte mare, de la 866 în 2003 la 1375 în 2007.



În ceea ce privește statutul profesional al populației municipiului (populație ocupată și șomeri în căutarea altui loc de muncă) situația este redată mai jos:

*Distribuția populației Orașului Sulina după statutul profesional*

<i>Statutul profesional</i>	<i>Total</i>
<i>Salariați</i>	<i>1375</i>
<i>Patroni (întreprinzători privați) și lucrători pe cont propriu</i>	<i>40</i>
<i>Membri ai unor societăți piscicole</i>	<i>231</i>

*Tabel 10 Sursa: CL Sulina*

După cum se poate observa aproximativ 83,5% dintre subiecți sunt salariați, 2,4% patroni și lucrători pe cont propriu și aproximativ 14% sunt membri ai unor societăți piscicole. De menționat este și faptul ca din totalul salariaților numai 24,4% lucrează în sectorul economic privat, în timp ce restul de 75% sunt angajați în sectorul public.

În concluzie, din punct de vedere al evoluției populației și al potențialului demografic orașul Sulina se caracterizează prin:

- ușoară scădere a volumului populației orașului de la 4749 locuitori în 2003 la 4634 locuitori în 2007,
- densitatea populației în teritoriul administrativ are valoarea de 14 locuitori/kmp
- deficit de populație tânără - segmentul de vârstă 0-14 ani reprezintă doar 12,32% din totalul populației,
- populația în vârstă de muncă este bine reprezentată - 76,1%
- spor natural negativ (-7,1‰) în 2006, valoarea acestuia datorându-se atât unei rate a mortalității ridicate - peste 14‰, cât și unei natalități extrem de scăzute,
- spor migrator negativ cu valoarea de (-11,4‰),
- raportul de dependență după vârstă pentru orașul Sulina este de aproximativ 3,14
- rata șomajului în cazul orașului Sulina atingea în 2002 o valoare îngrijorătoare de 18,04%, care a fost depășită grație dezvoltării unor activități economice

**EVOLUȚIA PROIECTATĂ A POPULAȚIEI**

Evoluția populației este influențată de o serie de factori care pot fi grupați în trei categorii principale: elemente demografice - posibilitățile de creștere naturală a populației funcție de evoluția contingentului fertil și de evoluția probabilă a indicilor de natalitate, de numărul populației vârstnice și evoluția probabilă a mortalității, de comportamentul specific al femeilor față de natalitate, de numărul de copii dorit etc.; posibilitățile de ocupare a resurselor de muncă în raport cu locurile de muncă existente și posibil de creat, veniturile potențiale pe care le pot oferi acestea; gradul

de atractivitate al localității ca o consecință directă a numărului și calității dotărilor publice, condițiilor de locuit, gradul de echipare edilitară a localității.

În elaborarea proiectării demografice a populației orașului Sulina s-a utilizat metoda globală pe baza sporului mediu anual de creștere coroborată cu Proiectarea populației României în profil teritorial până în anul 2025 elaborată de INS. Au fost utilizate date din Populația României pe localități 1 iulie 2001 și 1 iulie 2006.

Formularea ipotezei privind evoluția populației a avut în vedere caracteristicile specifice populației zonei. În vederea obținerii unei analize mai detaliate care să stea la baza formulării de propuneri la nivel teritorial, s-au elaborat prognoza în trei variante (pesimistă, optimistă și medie). Estimarea populației zonei de studiu în varianta medie pornește de la ipoteza conform căreia cele două componente ale mișcării populației, sporul natural și sporul migrator, vor avea valori constante în perioada prognozată.

Prognoza demografică realizată în cele trei variante pentru zona studiată este redată în tabelul de mai jos:

	2006	Varianta medie		Varianta optimista		Varianta pesimista	
		2015	2025	2015	2025	2015	2025
Oraș Sulina	4630	4072	3387	4139	3563	4056	3349

După cum se observă populația totală a zonei urmează un trend descrescător cu un volum de 1243 persoane până în 2025, ceea ce reprezintă o scădere de aproximativ 12,1%.

Această scădere corelată cu efectivele reduse de populație tânără cu vârsta cuprinsă între 0-4 ani și 5-9 ani susține necesitatea luării unor măsuri care să impulsioneze creșterea natalității (facilități privind locuirea și facilitati de ordin socio-economic acordate tinerelor familii, stimularea încadrării în muncă a tinerilor, creșterea cantitativă și calitativă a serviciilor oferite familiilor tinere), precum și masuri pentru creșterea și dezvoltarea pieței muncii, asigurarea formării și pregătirii forței de muncă (inclusiv conversia profesională)